

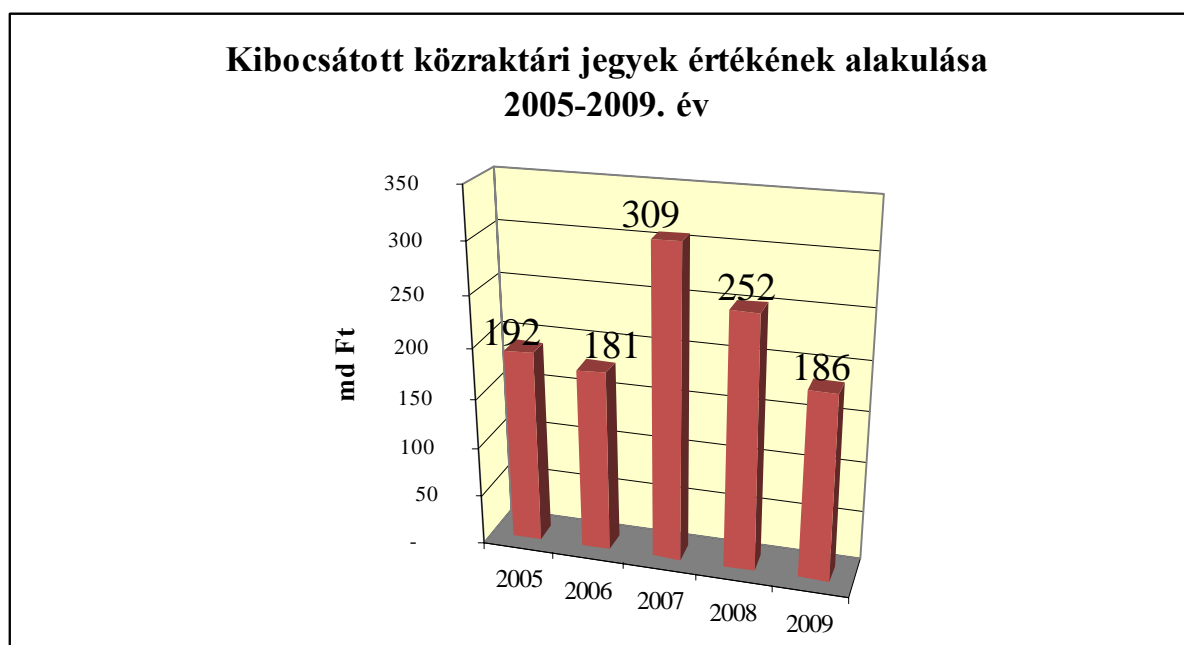
A közraktározási piac 2009. évi adatai

1. Közraktárak száma

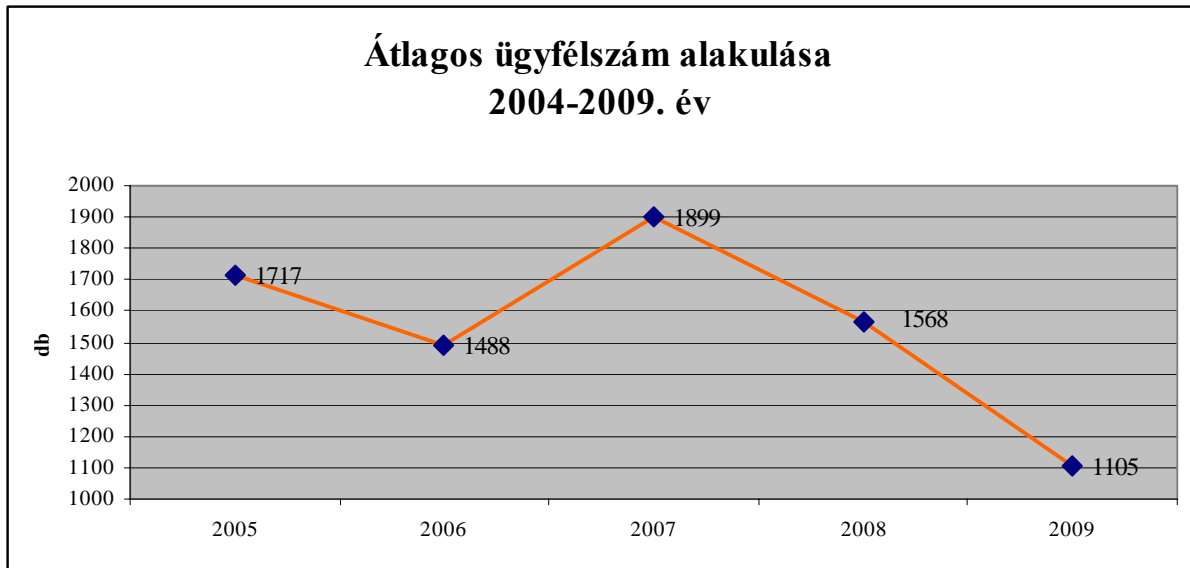
A Felügyelet 2009. év augusztus hónaptól egy új társaságnak adott engedélyt közraktározási tevékenység végzésére. Így 2009-ben a magyar piacon hat közraktár rendelkezett engedéllyel, egy közraktár a II. negyedévtől nem bonyolított forgalmat.

2. A forgalom alakulása

A forgalom alakulása elsősorban a kibocsátott közraktári jegyek értékén, valamint az ügyfélszám alakulásán mérhető. A Felügyelet a Krt. 9. § (6) bekezdése alapján adatszolgáltatást vezetett be a forgalom megfigyelésére. A mellékletben szereplő adatok forrása a felügyeleti adatgyűjtés és feldolgozás.

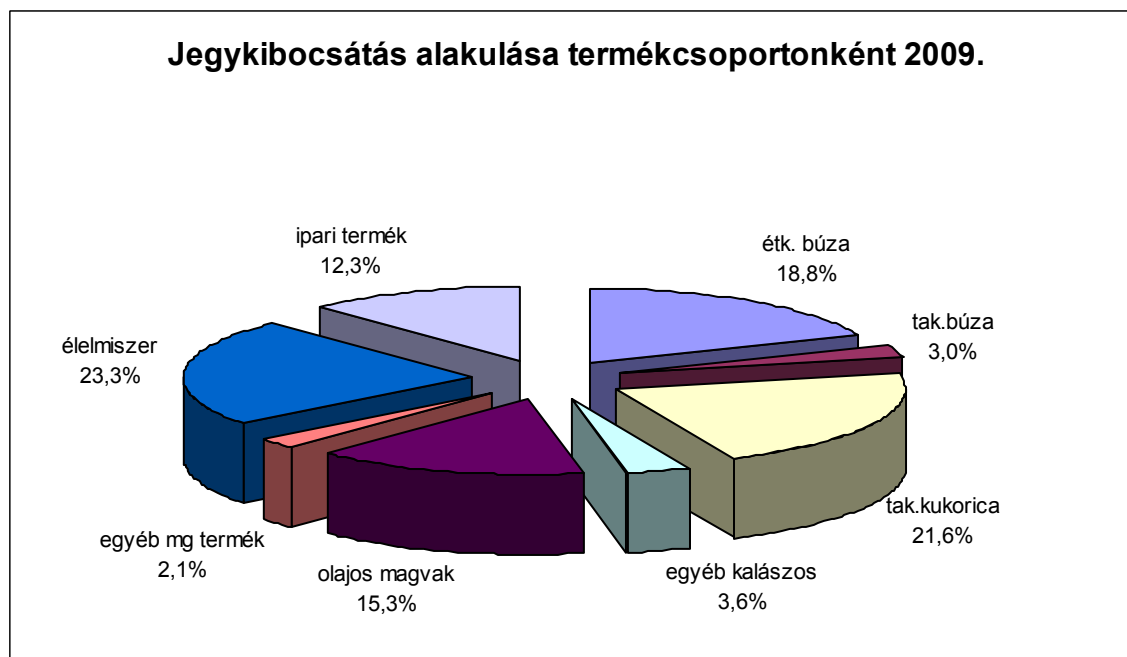
A grafikonon látható, hogy a kibocsátott közraktári jegyek értéke 2009. évben az előző évhez képest 26%-al csökkent, amelynek oka elsősorban a közraktározott áruk között meghatározó szerepet játszó gabona félék 2009-ben tapasztalt további árcsökkenése, illetve az árak stagnálása. További okként említhető a pénzügyi és hitelválsággal kapcsolatos finanszírozási problémák.

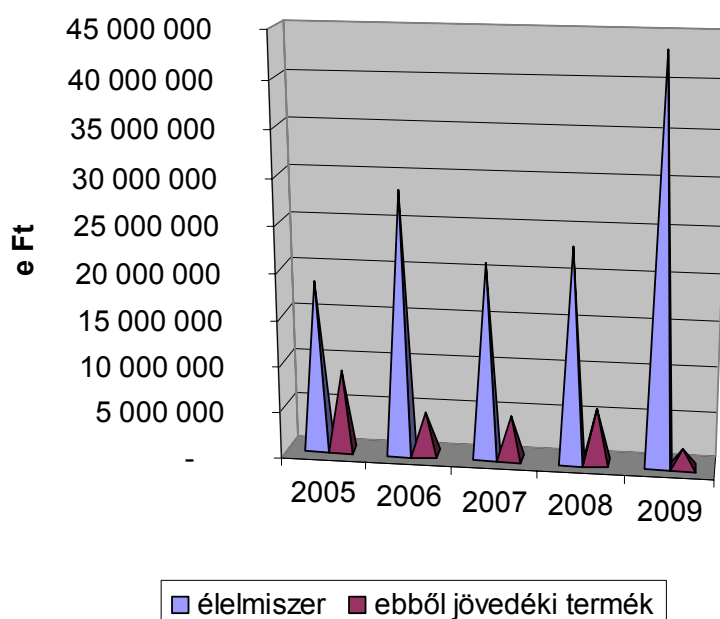
Az ügyfélkör - az előző évekhez hasonlóan - alapvetően a közraktározást jól ismerő, azt már korábban is több esetben alkalmazó ügyfelekből áll. Az ügyfélszám alakulásában a 2008. évhez képest szintén csökkenés tapasztalható.

3. Raktározott áruk összetétele

A közraktározott termékek összetétele rendkívül sokszínű. A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is jelentős a kukorica aránya, azonban az előző évhez képest a közraktározott élelmiszer aránya 14%-kal növekedett. Ennek következtében pedig a 2008. évi közraktározott értékhez képest csökkent az egyéb kalászosok, az egyéb mezőgazdasági termékek aránya. Az ipari termékek aránya csekély mértékben 1,3%-kal nőtt.

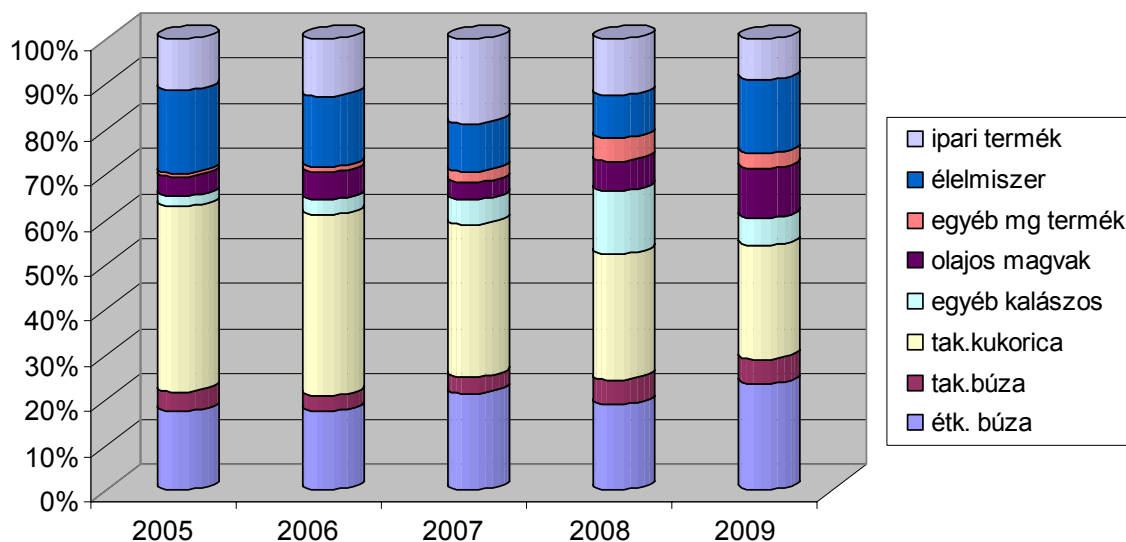

Jövedéki termékek arányának alakulása az élelmiszereken belül 2005-2009.

Az elmúlt évekhez viszonyítva az élelmiszereken belül a jövedéki termékek aránya csökkent.

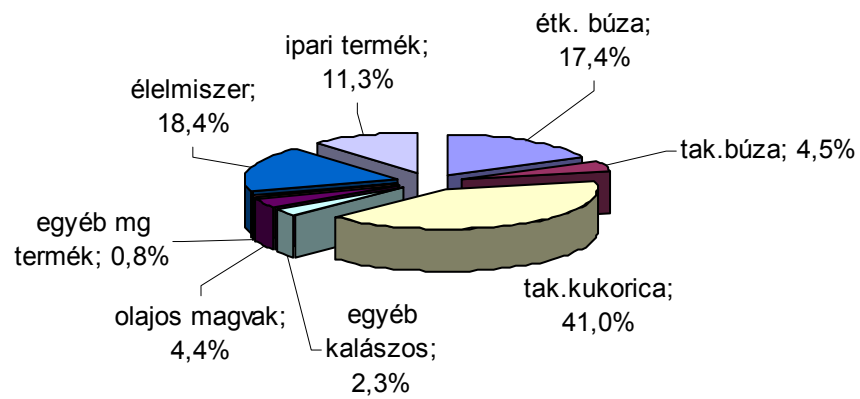
Kibocsátott közraktári jegyek megoszlása 2005-2009.

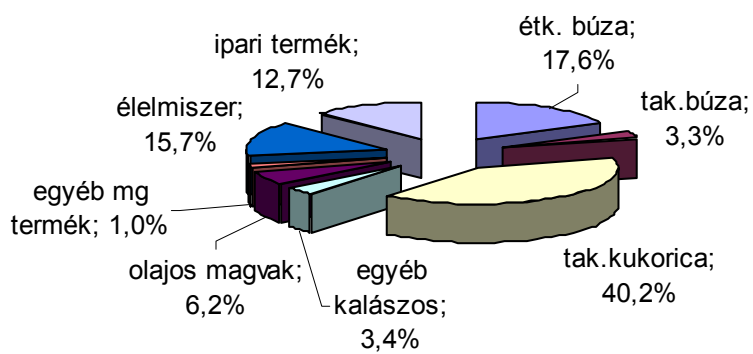
Az elmúlt évben hazánkban termelt őszi búza mintegy 30,75%-a, 1.351 ezer tonna került közraktárra. A 2008. évhez képest a közraktározott őszi búza mennyisége megduplázódott.

Takarmánykukoricából 1.304 ezer tonnát közraktároztak, amely a hazai termés 17,30%-a. A 2008. évhez képest a közraktározott takarmánykukorica mennyisége kis mértékben csökkent.

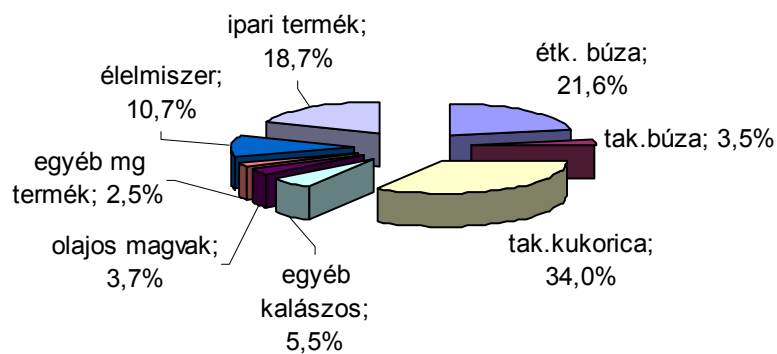
2005.

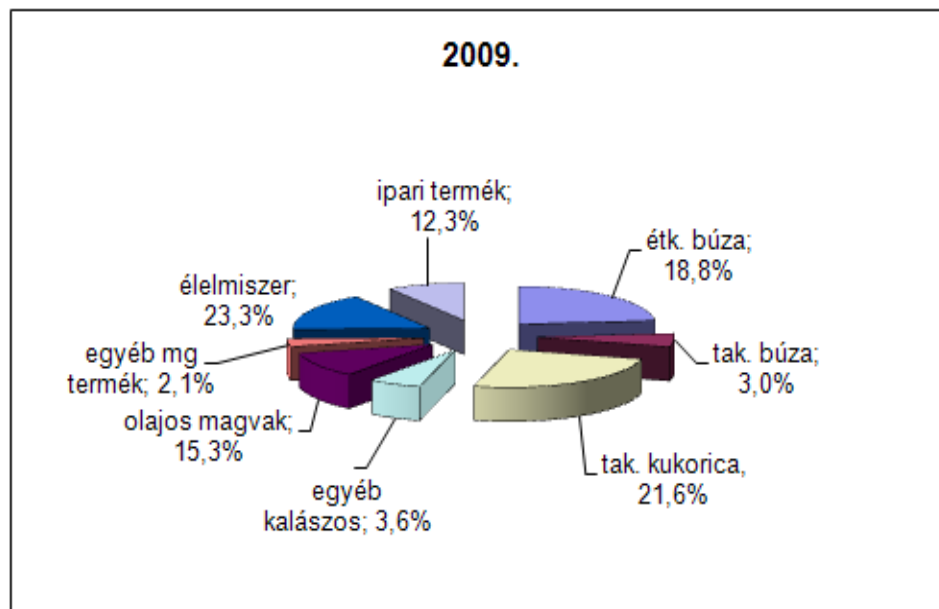
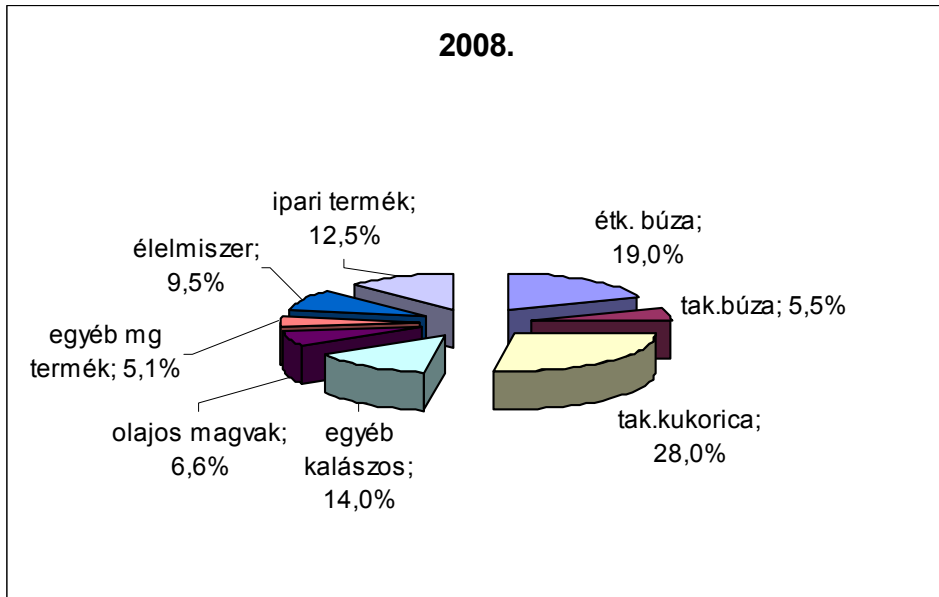

2006.

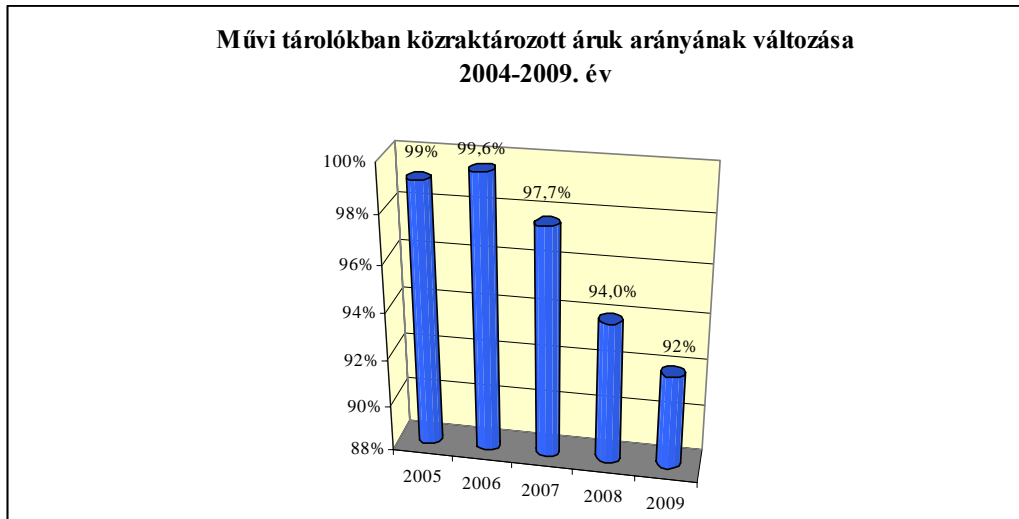
2007.

4. Raktározási módok alakulása

A közraktárba tett áru egyaránt elhelyezhető a közraktár saját tulajdonú raktárában, vagy bérelt raktárban. Az un. saját telepi közraktározás azon letevők számára kedvező, akiknél az áru tárolása raktárkapacitás hiánya miatt gondot okoz. A gyakorlatban a bérelt raktárban történő közraktározási konstrukció, az un. művi közraktározás jóval elterjedtebb. Az áru ebben a konstrukcióban általában a letevő saját telephelyén marad, a raktárhelységet a közraktár a közraktározás idejére bérebe és birtokba veszi. A művi közraktározás során kiküszöbölhető a szállítási költség és az áru rakodásával járó minőségkárosodás veszélye. A művi közraktározás aránya az összes közraktározott áru értékéhez viszonyítva az elmúlt években kis mértékben csökkent.

5. Raktározási idő

A közraktározás ideje a Krt. szerint legfeljebb 12 hónap lehet. Sok esetben a letevők ki is használják a rendelkezésükre álló maximális időtartamot, sőt esetenként új közraktári szerződést kötnek ugyanazon árura, amelynek háttérében általában hitel visszafizetési nehézségek állnak.

Fenti diagram a közraktári szerződések átlagos lejárat idejét ábrázolja. E szerint a letevők átlagosan 31 hétre kötik a közraktári szerződést. A 2009. évben az átlagos lejárat idő 2008-hoz képest csekély mértékben növekedett.